
Het wezen van Herinneringscentrum Kamp Westerbork

Statutaire doelstelling

De stichting Herinneringscentrum Kamp Westerbork stelt zich ten doel op en/of in de directe omgeving van het terrein van het voormalig kamp Westerbork informatie te verschaffen over de historische en actuele betekenis van dit kamp, alsmede historische en actuele thema's die daaraan verwant zijn, teneinde dit terrein een plaats te doen zijn van herinnering, herdenking en bezinning en voorts al hetgeen daarmee in de ruimste zin verband houdt.

De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- het doen instand houden dan wel het herinrichten van het terrein van het voormalig kamp Westerbork op een zodanige wijze dat de functie van het kamp tijdens de Tweede Wereldoorlog (her)kenbaar wordt gemaakt;
- het stichten, inrichten en instand houden van een Herinneringscentrum Kamp Westerbork op het terrein, of in de directe omgeving daarvan, teneinde bezoekers de gelegenheid te geven zo volledig mogelijk de hierboven omschreven informatie te verkrijgen;
- het ontwikkelen van educatieve en voorlichtende werkzaamheden, die de doelstelling bevorderen;
- het houden van herdenkings- en bezinningsbijeenkomsten verband houdende met hetgeen in het kamp Westerbork tijdens de oorlog is geschied;
- alle andere wettige middelen.

Inhoudelijke beleidskadering

1. De vraag naar de invulling van het beleid van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork wordt bepaald door de historische plek: de plek in situ die een geheel eigen, unieke en in meerdere opzichten bijzondere geschiedenis heeft. Het vertrekpunt is dus het verhaal van de historische plek.

2a. Onvergelijkbaar in de geschiedenis van deze plek is die van het *Durchgangslager* geweest: de periode 1942-1945.

Uit de wens tot herinnering hieraan is het Herinneringscentrum Kamp Westerbork ontstaan en is de raison d'être van het Herinneringscentrum ook statutair* vastgelegd.

2b. Onlosmakelijk met het kader waarin het *Durchgangslager* historisch moest 'acteren' is de periode van het Centraal Vluchtelingenkamp (1939-1942): het nationaalsocialisme en de daaruit voortvloeiende Jodenvervolging.

3. Afgeleiden van de uitgangspunten 2 zijn de thema's:

* geschiedenis van de joden in ons land voor 1940 en na 1945

* de herinnering aan en verwerking van de geschiedenis van kamp Westerbork na 1945
(de oorlog na de oorlog)

* vluchtelingen voor 1940 en na 1945

4. Uitgangspunt 1 omvat/betekent ook aandacht voor de naoorlogse bewoners van kamp Westerbork. Historisch is deze bewoningsgeschiedenis echter niet anders te verklaren dan als een gevolg van het bestaan van het Vluchtelingenkamp en het *Durchgangslager*. De kadering van deze periodes wordt primair bepaald door (de vormgeving aan) de verwerking van 'kamp Westerbork' na 1945.

4a. Een historische relatie is er met de periode 1945-1948: de tijd waarin het kamp dienst deed als interneringskamp voor NSB-ers. Zeker in de eerste maanden zijn *Durchgangslager* en Interneringskamp niet los van elkaar te zien vanwege de aanwezigheid van bevrijde joodse vervolgd en gevangengenomen vervolgers.

4b. Een historische relatie met de oorlogsperiode (in dit geval die in Nederlands-Indië) maar niet met kamp Westerbork als historische plek heeft de bewoningsgeschiedenis van Indische Nederlanders en Molukkers (en militairen).

5. Een algemene kadering en meetlat voor het werkveld, zoals genoemd onder de punten 2, 3 en 4, geeft de essentie en abstractie van kamp Westerbork en het ontstaan van het Herinneringscentrum Kamp Westerbork: de mensenrechten in de betekenis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Deze kent geen historische of actuele beperking en evenmin een geografische in de thema's die hieraan appelleren.

Kijk op de volgende pagina voor een schema.

Missie

Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork wil op een dynamische en innovatieve wijze met een verscheidenheid aan activiteiten en programma's invulling geven aan de historische en actuele betekenis van kamp Westerbork waarin het (gelaagde) verhaal van de historische plek altijd basis en ijkpunt is. Zonder de andere bewoningsgeschiedenissen van het kamp te verontachtzamen staat daarin de periode van het *Durchgangslager* (1942-1945) centraal.

Wezenlijk in de overdracht van de essentie – wat doen vervolging, onderdrukking en oorlog met een mens? – is het persoonlijke verhaal van toen in de eigen (publieks)omgeving van nu. Aldus rekent het Herinneringscentrum Kamp Westerbork tot haar werkterrein ook al die historische plekken die in de (lokale/regionale) Jodenvervolging een bepalende rol hebben gespeeld, zoals verzamelplekken, Joodse werkkampen en onderduikholen.

Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork wil, ook internationaal, een kenniscentrum zijn voor Holocaust- en genocide-educatie alsmede voor de vormgeving van een historische vervolgingsplek.

Kernfuncties

1. Plek

dit betreft het behoud en de zingeving

doelstelling: internationaal leren van derden en nationaal en internationaal voor derden inspiratie willen zijn inzake vormgeving en zingeving van historische plek

2. Herinnering

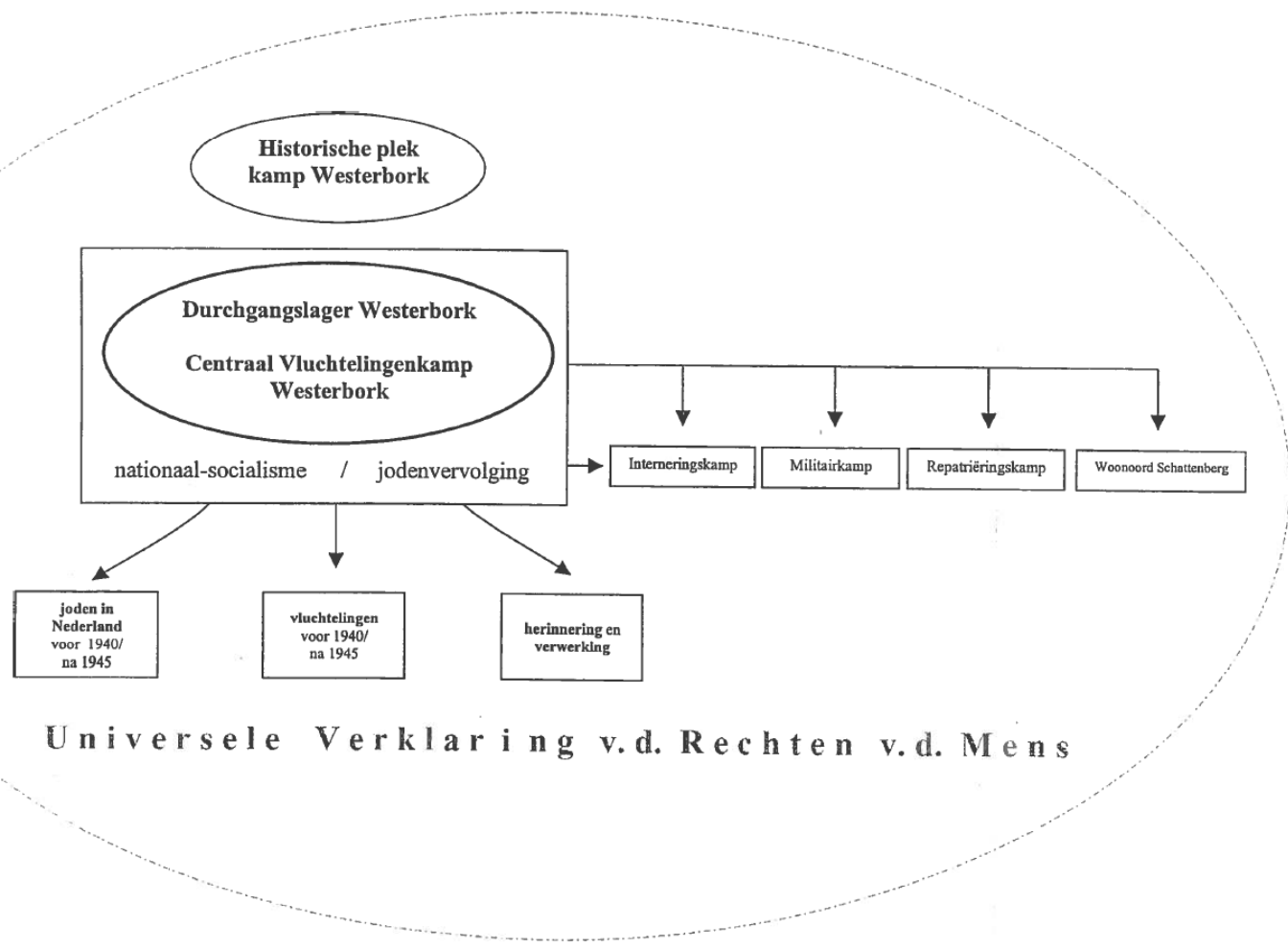
doelstelling: vernieuwend zijn in de middelen en vormen om de herinnering levend houden

3. Informatie/educatie

doelstelling: didactisch en pedagogisch heldere lijn waarin het persoonlijke verhaal kapstok is, zowel intramuraal als extramuraal uit te dragen

4. Kenniscentrum

doelstelling: neerslag van voorgaande om als vraagbaak te dienen, nationaal voor Informatie-educatie en Herinnering, en internationaal voor Plek en Herinnering

Universele Verklaring v.d. Rechten v.d. Mens